

**Co-funded by
the European Union**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С.МАКАРЕНКА**

ЛІТНЯ ШКОЛА

***«Євроінтеграція як рух до
загальнолюдських цінностей»***

***20 серпня 2026 року – 23 серпня 2026 року
м. Суми***

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ

Голова оргкомітету – **Андрій КУЧУК**, професор кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, доктор юридичних наук, професор

Члени оргкомітету:

Світлана МОЦАК, завідувач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Олена ІВАНІЙ, завідувач кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Літня школа проводиться в межах проєкту ЄС Еразмус+ «Євроінтеграція як рух до загальнолюдських цінностей» № 101124775 – European Integration

Інформація про проєкт:

Співфінансується
Європейським Союзом

Співфінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (ЕАСЕА). Ні Європейський Союз, ні ЕАСЕА не можуть нести за них відповідальність.

ПРОГРАМА ЗАХОДУ
20 серпня 2026 року-23 серпня 2026 року

20 серпня 2026 року
Перший день Літньої школи

08.45-09.00

Під'єднання учасників

(Літня школа відбувається on-line за допомогою платформи Google Meet)

<https://meet.google.com/dhz-rmnn-may>

У разі виникнення труднощів, звертайтеся до Андрія КУЧУКА за тел.: 097-260-6-810

09.00-09.15

Відкриття Літньої школи.

Андрій КУЧУК, професор кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, доктор юридичних наук, професор

Світлана МОЦАК, завідувач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Олена ІВАНІЙ, завідувач кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

09.15 – 10.00

«Європейська інтеграція: навіщо вона нам?»

представлення учасників;

коротко про проєкт «Євроінтеграція як рух до загальнолюдських цінностей»;

що буде відбуватися протягом трьох днів;

очікування учасників.

Інтерактивна вправа:

«Європа для мене — це...»

Кожен учасник називає одне-два слово/слова.

10.00-12.00

Історичні та правові аспекти євроінтеграції

Історичний блок:

Європа до інтеграції: війни між державами.

Формування національних держав.

Наполеонівські війни.

Боротьба за колоніальний вплив.

Перша світова війна.

Друга світова війна.

Європа після 1945 року: «Невже історія знову повториться?»

Ідея об'єднання як спосіб зробити війну між європейськими державами неможливою.

12.00-12.45

Обідня перерва

12.45-14.45

Історичні та правові аспекти євроінтеграції

Правовий блок:

Декларація Шумана;

Європейське об'єднання вугілля і сталі;

Римські договори;

поступове розширення інтеграції;

Маастрихтський договір і створення Європейського Союзу;

Амстердамський та Лісабонський договори;

що таке ЄС як особливе інтеграційне утворення;

чим ЄС відрізняється від інших європейських організацій та форматів співпраці;

коротко: ЄС сьогодні.

14.45-15.00

Технічна перерва

15.00-17.30

Що таке європейські цінності? Від історичного досвіду до сучасної Європи.

поняття цінності;

чи можуть держави мати спільні цінності;

звідки походять європейські цінності;

історичний досвід Європи;

17.30-18.00

Загальна дискусія з розглянутих питань. Підбиття підсумків 1 дня Літньої школи

21 серпня 2026 року
Другий день Літньої школи

08.20-08.30	Під'єднання учасників
08.30-10.30	Основні цінності Європейського Союзу <i>Обговорюватимуться ключові засади, закріплені в установчих договорах ЄС: людська гідність, свобода. Акцент буде зроблено на їх практичному втіленні в політиці та праві Союзу.</i>
10.30-10.45	Технічна перерва
10.45-12.45	Основні цінності Європейського Союзу <i>Обговорюватимуться ключові засади, закріплені в установчих договорах ЄС: демократія, правовладдя, солідарність, толерантність. Акцент буде зроблено на їх практичному втіленні в політиці та праві Союзу.</i>
12.45-13.30	Обідня перерва
13.30-15.30	Людські права як цінність Європейського Союзу <i>Сесія зосереджена на аналізі людських прав як фундаментальної основи європейської інтеграції. Розглядатиметься значення людських прав для європейського правопорядку та їх вплив на внутрішню і зовнішню політику ЄС.</i>
15.30-15.45	Технічна перерва
15.45-17.15	Хартія основоположних прав як джерело фундаментальних цінностей Європейського Союзу <i>Учасники ознайомляться з історією прийняття та змістом Хартії, її роллю в закріпленні фундаментальних цінностей ЄС і практиці Суду Європейського Союзу. Особлива увага приділятиметься співвідношенню Хартії з національними конституційними традиціями.</i>
17.15-17.45	Загальна дискусія з розглянутих питань. Підбиття підсумків 2 дня Літньої школи

22 серпня 2026 року
Третій день Літньої школи

- 08.20-08.30 **Під'єднання учасників**
- 08.30-10.30 **Географічний, економічний та «членський» критерії. Основні характеристики економіки Європейського Союзу**
Сесія присвячена аналізу умов, які визначають можливість держави стати членом ЄС, зокрема географічних, економічних та політичних критеріїв. Учасники розглянуть основні риси економіки Європейського Союзу, її інтеграційні механізми та виклики, що постають перед спільним ринком.
- 10.30-10.45 **Технічна перерва**
- 10.45-12.45 **Соціальний захист людини в Європейському Союзі. Напрями соціально-економічного розвитку України в контексті євроінтеграції.**
Сесія зосереджена на аналізі системи соціального захисту в ЄС, її принципів та інструментів. Учасники обговорять напрями реформування соціально-економічної політики України з урахуванням європейських стандартів та практик, а також виклики й перспективи їх впровадження.
- 12.45-13.30 **Обідня перерва**
- 13.30-15.30 **Локальна демократія.**
Сесія зосереджена на ролі місцевого самоврядування як ключового інституту демократичної організації влади. Учасники розглянуть принципи субсидіарності, участі громадян у прийнятті рішень та значення самоврядних інституцій для розвитку європейської інтеграції України.
- 15.30-15.45 **Технічна перерва**
- 15.45-17.15 **Інструменти локальної демократії.**
Сесія присвячена аналізу механізмів безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення. Розглядатимуться інструменти локальної демократії – вибори, місцеві референдуми, громадські слухання, консультації та інші форми залучення мешканців до прийняття рішень, їхнє значення для розвитку

демократичного врядування.

17.15-17.45 **Загальна дискусія з розглянутих питань. Підбиття підсумків 3 дня Літньої школи**

23 серпня 2026 року
Четвертий день Літньої школи

08.20-08.30 **Під'єднання учасників**

08.30-10.30 **Виміри розширення людських прав. Поняття людських прав.**
Сесія присвячена осмисленню змісту та еволюції людських прав, їхніх сучасних вимірів і новітніх тенденцій розширення. Учасники розглянуть, як змінюється розуміння прав у контексті глобальних викликів та європейської інтеграції.

10.30-10.45 **Технічна перерва**

10.45-12.45 **Зобов'язання держави у царині людських прав. Види людських прав**
Обговорюватимуться основні типи людських прав, їх класифікація та значення. Особлива увага буде приділена позитивним і негативним зобов'язанням держави, спрямованим на гарантування та захист прав у сучасних демократіях.

12.45-13.30 **Обідня перерва**

13.30-15.30 **Європейський парламент. Рада Європейського Союзу та Європейська рада.**
Учасники розглянуть інститути, що формують політичну волю ЄС: Європейський парламент як представницький орган громадян, Раду ЄС як орган держав-членів та Європейську раду як стратегічний центр ухвалення рішень.

15.30-15.45 **Технічна перерва**

15.45-17.15 **Європейська комісія. Суд справедливості Європейського Союзу.**
Сесія присвячена аналізу ролі Європейської комісії як

виконавчого органу Союзу та діяльності Суду справедливості ЄС у забезпеченні дотримання права ЄС і єдності правового простору.

17.15-17.45

Загальна дискусія з розглянутих питань. Підбиття підсумків 4 дня Літньої школи.